

▶ พระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔

- ให้ใช้ ณ วันที่ ๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๔
- ประกาศราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เล่ม ๑๒๘ ตอนที่ ๓๔ ก หน้า ๓๗

หลักการและเหตุผล

เนื่องจากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญบัญญัติให้คณะกรรมการสามัญและวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจออกคำสั่งเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือเรื่องที่พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาอยู่นั้นได้ และให้คำสั่งเรียกดังกล่าวมีผลบังคับซึ่งจะส่งผลดีต่อการพิจารณาของคณะกรรมการ ทำให้มีประสิทธิภาพและได้รับข้อเท็จจริงที่ครบถ้วน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญโดยสรุป

๑) บทนิยาม

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสามัญและคณะกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา

“ประธานคณะกรรมการ” หมายความว่า ประธานคณะกรรมการสามัญและคณะกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา

“หน่วยราชการ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นแต่มีฐานะเทียบเท่ากระทรวง ทบวง กรม

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า หน่วยงานอื่นของรัฐนอกจากหน่วยราชการหรือรัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่น

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ^๑

^๑ พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๔ บัญญัติว่า

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า

(ก) องค์กรของรัฐบาลหรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ

(ข) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ

(ค) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจตาม (ก) และ/หรือ (ข) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ

(ง) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจตาม (ค) และ/หรือ (ก) และ/หรือ (ข) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ

เกินกว่าร้อยละห้าสิบ

(จ) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจตาม (ง) และ/หรือ (ก) และ/หรือ (ข) และ/หรือ

(ค) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ”.

“**ราชการส่วนท้องถิ่น**” หมายความว่า ราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

๒) หลักการทั่วไป

๒.๑) สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจเลือกสมาชิกของแต่ละสภาตั้งเป็น**คณะกรรมการสามัญ** และมีอำนาจเลือกบุคคลผู้เป็นสมาชิกหรือมิได้เป็นสมาชิก ตั้งเป็น**คณะกรรมการวิสามัญ** เพื่อกระทำการ พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา แล้วรายงานต่อสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี

๒.๒) คณะกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาอยู่นั้นได้ อย่างไรก็ตาม **คำสั่งเรียกดังกล่าวมิให้ใช้บังคับกับ**

(๑) **ผู้พิพากษาหรือตุลาการ**ที่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ในกระบวนการวิธีพิจารณาพิพากษาอรรถคดีหรือการบริหารงานบุคคลของแต่ละศาล

(๒) **ผู้ตรวจการแผ่นดินหรือกรรมการในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ**ที่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยตรงในแต่ละองค์กรตามรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญหรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ แล้วแต่กรณี

นอกจากนี้ ในกรณีที่บุคคลซึ่งถูกคณะกรรมการออกคำสั่งเรียกให้ส่งเอกสาร หรือเรียกมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นนั้นเป็น**ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่น** ให้ประธานคณะกรรมการแจ้งให้รัฐมนตรีซึ่งบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลหน่วยงานที่บุคคลนั้นสังกัดทราบและมีคำสั่งให้บุคคลนั้นดำเนินการตามคำสั่งเรียกของคณะกรรมการ เว้นแต่เป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน ให้ถือว่าเป็นเหตุยกเว้นการปฏิบัติตามคำสั่งเรียกของคณะกรรมการ

๓) หลักเกณฑ์และวิธีออกคำสั่งเรียกของคณะกรรมการ

๓.๑) **ขั้นตอนแรก** การออกหนังสือให้ส่งเอกสาร หรือหนังสือเชิญให้มาชี้แจง

ในการดำเนินกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาอยู่ของคณะกรรมการเรื่องใด หากคณะกรรมการมีมติให้เรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา ให้คณะกรรมการดำเนินการมีหนังสือขอ**ให้บุคคลนั้นส่งเอกสารหรือเชิญบุคคลนั้นมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการ** ภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

โดยหนังสือขอให้ส่งเอกสาร หรือหนังสือเชิญดังกล่าวนั้น กฎหมายได้กำหนดให้ต้องระบุเหตุแห่งการขอให้ส่งเอกสารหรือเชิญ รวมทั้งประเด็นข้อซักถามที่เกี่ยวข้องไว้ด้วยตามสมควร ในการนี้คณะกรรมการอาจขอให้บุคคลนั้นนำเอกสารหรือวัตถุที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณาด้วยก็ได้ และบุคคลที่ได้รับหนังสือดังกล่าว ต้องดำเนินการจัดส่งเอกสาร หรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการภายในเวลาที่กำหนด **เว้นแต่กรณีดังต่อไปนี้**

(๑) กรณีเหลือเวลาที่จะปฏิบัติตามหนังสือไม่ถึง ๓ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ

ในกรณีบุคคลนั้นมีเวลาเหลือที่จะปฏิบัติตามหนังสือไม่ถึง ๓ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ กฎหมายกำหนดให้บุคคลนั้นอาจไม่ปฏิบัติตามก็ได้ แต่ต้องมีหนังสือแจ้งเหตุดังกล่าวต่อคณะกรรมการภายใน ๓ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ เมื่อคณะกรรมการได้รับหนังสือแจ้งเหตุจากบุคคลนั้นแล้ว ให้ดำเนินการมีหนังสือขอให้ส่งเอกสาร หรือเชิญให้มาชี้แจงกับคณะกรรมการอีกครั้ง

(๒) กรณีเคยส่งเอกสาร หรือมาชี้แจงเรื่องเดียวกันต่อคณะกรรมการคณะอื่นแล้ว

ในกรณีที่บุคคลนั้นเคยส่งเอกสาร หรือได้มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องเดียวกันต่อคณะกรรมการคณะอื่นแล้ว บุคคลนั้นอาจอ้างเอกสาร คำแถลง หรือความเห็นของตนดังกล่าวแทนการส่งเอกสาร หรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น แต่ต้องมีหนังสือแจ้งต่อคณะกรรมการภายใน ๓ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือขอให้ส่งเอกสารหรือหนังสือเชิญ และเมื่อคณะกรรมการได้รับหนังสือแจ้งต่อคณะกรรมการแล้ว หากคณะกรรมการเห็นควรให้บุคคลดังกล่าวส่งเอกสารหรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการ ให้คณะกรรมการมีหนังสือขอให้ส่งเอกสาร หรือเชิญให้มาชี้แจงเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการอีกได้

(๓) กรณีไม่มาชี้แจง เพราะมีเหตุจำเป็นที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

ในกรณีที่บุคคลใดได้รับหนังสือเชิญมาเพื่อแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น บุคคลนั้นจะต้องมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นด้วยตนเอง เว้นแต่มีเหตุจำเป็นที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ โดยอาจมีหนังสือขอลือ่นหรือหนังสือมอบหมายให้บุคคลอื่นมาดำเนินการแทนพร้อมชี้แจงเหตุจำเป็นอย่างชัดเจนต่อคณะกรรมการภายใน ๓ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือเชิญ และเมื่อคณะกรรมการได้รับหนังสือชี้แจงเหตุจำเป็นต่อคณะกรรมการแล้ว ให้คณะกรรมการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- **กรณีหนังสือขอลือ่น** ถ้าคณะกรรมการพิจารณาแล้ว ยอมให้ลือ่นได้ ให้คณะกรรมการมีหนังสือเชิญบุคคลนั้นอีกได้

- กรณีหนังสือมอบหมายให้บุคคลอื่นมาดำเนินการแทน ถ้าคณะกรรมการพิจารณาแล้วยอมให้บุคคลที่ได้รับมอบหมายมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ ให้ถือว่าคำแถลงหรือความเห็นของ บุคคลนั้นเป็นคำแถลงหรือความเห็นของผู้ที่คณะกรรมการมีหนังสือเชิญ แต่ถ้า คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นควรให้บุคคลที่ได้รับหนังสือเชิญต้องมาแถลง ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการด้วยตนเอง ให้มีหนังสือเชิญบุคคล ดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง

๓.๒) ขั้นตอนที่สอง การออกคำสั่งเรียกของคณะกรรมการ (กรณี บุคคลนั้นไม่ปฏิบัติตามหนังสือที่ได้ส่งให้ในขั้นตอนแรก)

เมื่อบุคคลที่ได้รับหนังสือขอให้ส่งเอกสาร หรือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นไม่จัดส่งเอกสาร หรือไม่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดง ความคิดเห็นตามข้อ ๓.๑) ขั้นตอนที่หนึ่ง ให้คณะกรรมการออกคำสั่งเรียกเอกสาร จากบุคคลนั้นหรือเรียกบุคคลนั้นมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นด้วยตนเอง ต่อคณะกรรมการ โดยอาจขอให้บุคคลนั้นนำเอกสาร หรือวัตถุที่เกี่ยวข้อง มาประกอบการพิจารณาด้วยก็ได้ ซึ่งในการออกคำสั่งเรียกดังกล่าวนี้ คณะกรรมการต้องมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน กรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ และคำสั่งเรียกต้องระบุถึงเหตุแห่งการเรียก รายละเอียดของประเด็นข้อซักถามที่เกี่ยวข้องตามสมควร และโทษของการฝ่าฝืน คำสั่งเรียกของคณะกรรมการไว้ด้วย

๓.๓) วิธีการจัดส่งหนังสือและคำสั่งเรียก

การจัดส่งหนังสือและคำสั่งเรียก กฎหมายได้กำหนดให้ คณะกรรมการดำเนินการด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง หรือหลายวิธีการตามที่ คณะกรรมการเห็นสมควรก็ได้ ดังต่อไปนี้

- (๑) ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ
- (๒) มอบให้บุคคลอื่นนำส่ง
- (๓) ส่งทางโทรสาร
- (๔) วิธีการอื่นใดที่คณะกรรมการเห็นสมควรเฉพาะกรณี

โดยหลักเกณฑ์และขั้นตอนการดำเนินการจัดส่งหนังสือดังกล่าว ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานรัฐสภากำหนด และเมื่อได้ดำเนินการจัดส่งตาม หลักเกณฑ์และขั้นตอนดังกล่าวแล้วให้ถือว่าบุคคลนั้นได้รับหนังสือหรือคำสั่งเรียก แล้วแต่กรณี โดยชอบแล้ว

๔) ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น

บุคคลที่คณะกรรมการมีหนังสือเชิญ หรือมีคำสั่งเรียกให้มาแถลง ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น มีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาแถลง

ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการฯ ตามระเบียบที่ประธานรัฐสภา กำหนด

๕) บทยกเว้นความรับผิดชอบของผู้ให้ถ้อยคำ หรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการฯ หรือผู้ที่จัดทำและเผยแพร่รายงานการประชุม

ผู้ให้ถ้อยคำ หรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการฯ หรือผู้ที่จัดทำและเผยแพร่รายงานการประชุมตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี ไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัย เนื่องจากการที่ตนเปิดเผยข้อมูล หรือให้วัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานหรือจัดทำและเผยแพร่รายงานโดยสุจริต แล้วแต่กรณี

๖) บทกำหนดโทษทางอาญา

(๑) กรรมการผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามกฎหมายนี้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ ปีถึง ๑๐ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๒,๐๐๐ บาท ถึง ๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๒) ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเรียกของคณะกรรมการฯ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ เดือนหรือปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และหากผู้กระทำความผิดดังกล่าวเป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ให้ถือว่าเป็นความผิดทางวินัยด้วย

(๓) ผู้ใดส่งเอกสารหรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการฯ ซึ่งกระทำการตามหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือปรับไม่เกิน ๔,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๔) ผู้ใดกระทำความผิดด้วยประการใด ๆ อันเป็นการขัดขวางการปฏิบัติการตามหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๗) ผู้ที่มีอำนาจกล่าวโทษเพื่อดำเนินคดี

เมื่อมีการกระทำความผิดตามกฎหมายนี้ ให้ประธานคณะกรรมการฯ มีหนังสือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีต่อไป

หมายเหตุ :-

- พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

▶ พระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๕๘

- ให้อำนาจ วันที่ ๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘
- ประกาศราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เล่ม ๑๒๘ ตอนที่ ๓๔ ก หน้า ๔๓

หลักการและเหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๘๔ (๔) บัญญัติให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ คือ จัดให้มีการออมเพื่อการดำรงชีพในยามชราแก่ประชาชน และเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างทั่วถึง ดังนั้น เพื่อให้มีระบบการออมเพื่อการดำรงชีพในยามชราภาพที่ครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่มโดยเฉพาะประชากรภาคแรงงานส่วนใหญ่ของประเทศที่เป็นแรงงานนอกระบบยังไม่ได้ได้รับความคุ้มครองเพื่อการชราภาพอย่างทั่วถึง จึงทำให้บุคคลเหล่านี้มีความเสี่ยงที่จะตกอยู่ในความยากจนในวัยสูงอายุ อันเนื่องมาจากไม่มีช่องทางหรือโอกาสเข้าถึงระบบการออมเงินในขณะที่อยู่ในวัยทำงาน เพื่อสร้างความมั่นคงในบั้นปลายของชีวิตตลอดจนเพื่อเป็นการสร้างวินัยในการออมของประชาชนคนไทยในวัยทำงาน จึงสมควรจัดตั้งกองทุนเพื่อเป็นช่องทางการออมขั้นพื้นฐานให้แก่ผู้ที่ยังไม่ได้รับความคุ้มครองเพื่อการชราภาพให้ได้รับผลประโยชน์ในรูปแบบบำนาญ อันเป็นการสร้างความเท่าเทียมและความเป็นธรรมในการดูแลจากภาครัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญโดยสรุป

๑) บทนิยามที่สำคัญ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนการออมแห่งชาติ

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ

“เงินสะสม” หมายความว่า เงินที่สมาชิกสะสมเข้ากองทุนตามพระราชบัญญัตินี้

“เงินสมทบ” หมายความว่า เงินที่รัฐบาลจ่ายสมทบเงินสะสมเข้ากองทุนตามพระราชบัญญัตินี้

“บำนาญ” หมายความว่า เงินที่จ่ายให้แก่สมาชิกเป็นรายเดือนเมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงเมื่ออายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์แล้ว

“เงินดำรงชีพ” หมายความว่า เงินที่จ่ายให้แก่สมาชิกเป็นรายเดือนแทนเงินบำนาญ

“**ทุพพลภาพ**” หมายความว่า การสูญเสียอวัยวะหรือสูญเสียสมรรถภาพของอวัยวะหรือของร่างกาย หรือการสูญเสียสภาวะปกติของจิตใจ จนไม่สามารถทำงานได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการแพทย์ตามกฎหมายว่าด้วยประกันสังคมกำหนด

“**คณะกรรมการ**” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ

๒) การจัดตั้งกองทุนและลักษณะของกิจการกองทุน

ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งเรียกว่า “**กองทุนการออมแห่งชาติ**” เรียกโดยย่อว่า “**กอช.**” ให้กองทุนเป็นหน่วยงานของรัฐและมีฐานะเป็นนิติบุคคลที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิกและเพื่อเป็นหลักประกันการจ่ายบำนาญและให้ประโยชน์ตอบแทนแก่สมาชิกเมื่อสิ้นสมาชิกภาพ และรายได้ของกองทุนไม่ต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน โดยให้กองทุนประกอบด้วย เงินสะสม เงินสมทบ เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้เงินที่รัฐบาลจัดสรรให้ รายได้อื่น และดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

อำนาจของกองทุนการออมแห่งชาติ

ให้กองทุนมีอำนาจกระทำการต่าง ๆ ภายในขอบวัตถุประสงค์ของกองทุน และรวมถึง

- (๑) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินสิทธิต่าง ๆ
- (๒) ก่อตั้งสิทธิหรือทำนิติกรรมใด ๆ ทั้งในและนอกราชอาณาจักร
- (๓) ลงทุนหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของกองทุน
- (๔) กระทำการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องในการจัดให้สำเร็จ

ตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

ทั้งนี้ กิจการของกองทุนไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยพนักงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ และกฎหมายว่าด้วยประกันสังคม

๓) การควบคุมและการบริหาร

๓.๑) คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ

ให้มี**คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ** เรียกโดยย่อว่า “**คณะกรรมการ กอช.**” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงแรงงาน เลขาธิการสำนักงานประกันสังคม ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ สมาชิกที่ได้รับเลือก จำนวน ๖ คน ผู้รับบำนาญที่ได้รับเลือก

จำนวน ๑ คน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๔ คน โดยในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านกฎหมาย ด้านบัญชี ด้านการเงินและการลงทุน และด้านสวัสดิการชุมชน ด้านละ ๑ คน เป็นกรรมการ และให้เลขาธิการ เป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้กรรมการซึ่งเป็นสมาชิก กรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญ และกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๓ ปี กรรมการดังกล่าวซึ่งพ้นจาก ตำแหน่งอาจได้รับเลือกอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกิน ๒ วาระติดต่อกันมิได้

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ

(๑) กำหนดนโยบาย และออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่ง ในการบริหารกิจการของกองทุน ตลอดจนกำหนดนโยบายการลงทุนของกองทุน ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

(๒) กำกับดูแลการบริหารกิจการของกองทุน

(๓) ออกข้อบังคับว่าด้วยการปฏิบัติงานของเลขาธิการและ รองเลขาธิการด้านการลงทุน และการมอบอำนาจให้ผู้อื่นปฏิบัติงานแทนเลขาธิการ และรองเลขาธิการด้านการลงทุน

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการรับ เก็บรักษา และจ่ายเงิน ของกองทุน

(๕) พิจารณามอบหมายให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นจัดการ เงินของกองทุน

(๖) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการ มอบหมาย

(๗) ออกระเบียบ คำสั่ง และข้อบังคับเกี่ยวกับการพนักงาน ระบบพนักงานสัมพันธ์ การบรรจุแต่งตั้ง ถอดถอน และวินัยพนักงานและลูกจ้าง ของกองทุน การกำหนดเงินเดือนและเงินอื่น ๆ รวมตลอดถึงการสงเคราะห์ และสวัสดิการต่าง ๆ

(๘) เสนอแนะต่อรัฐมนตรีในการปรับปรุงอัตราเงินสะสม และเงินสมทบ

(๙) ปฏิบัติงานอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน ตามที่กำหนดในกฎหมายนี้

๓.๒) คณะอนุกรรมการการลงทุน

ให้มีคณะอนุกรรมการการลงทุน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นประธานอนุกรรมการ ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เลขาธิการ และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๔ คน ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความสามารถและมีความเชี่ยวชาญด้านเศรษฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ระบบไร้ดอกเบี้ย

ด้านการเงินและการลงทุน หรือด้านกฎหมาย เป็นอนุกรรมการ และรองเลขาธิการด้านการลงทุน เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการลงทุน

- (๑) ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการลงทุนต่อคณะกรรมการ
- (๒) ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกสถาบันการเงินหรือนิติบุคคลที่จะมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน
- (๓) ติดตามดูแลการดำเนินงานของสถาบันการเงินหรือนิติบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน
- (๔) รายงานผลการดำเนินการด้านการลงทุนและเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ
- (๕) ปฏิบัติการในเรื่องอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

๓.๓) เลขาธิการคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ

กฎหมายได้กำหนดให้คณะกรรมการแต่งตั้งเลขาธิการคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ^๒ โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี และให้คณะกรรมการแต่งตั้งรองเลขาธิการด้านการลงทุน โดยให้เลขาธิการเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของกองทุนและรับผิดชอบในการบริหารกิจการของกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน และตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และนโยบายที่คณะกรรมการกำหนด และเลขาธิการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการในการบริหารกิจการของกองทุน ซึ่งในกิจการของกองทุนที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอกให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของกองทุน

๔) สมาชิกและสิทธิประโยชน์ของสมาชิก

๔.๑) บุคคลซึ่งมีสิทธิสมัครเป็นสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ

ภายใต้บังคับมาตรา ๓๙ ให้บุคคลสัญชาติไทยซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่า ๕๐ ปีบริบูรณ์ และไม่เกิน ๖๐ ปีบริบูรณ์ และไม่เป็นผู้ประกันตนตามกฎหมายว่าด้วยประกันสังคม ซึ่งส่งเงินเพื่อได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ สมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือเป็นสมาชิกกองทุนหรืออยู่ในระบบบำนาญอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวงมีสิทธิเป็นสมาชิกของกองทุน โดยบุคคลดังกล่าวอาจสมัครเป็นสมาชิกของกองทุนได้โดย

^๒ ทั้งนี้ ให้การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการกำหนดเงื่อนไขในการทดลองปฏิบัติงานหรือการทำงานในหน้าที่เลขาธิการและรองเลขาธิการด้านการลงทุน ให้เป็นไปตามสัญญาจ้างที่คณะกรรมการกำหนด โดยให้มีอายุการจ้างคราวละไม่เกิน ๔ ปี และเมื่อครบกำหนดอายุสัญญาจ้างแล้วคณะกรรมการจะต่ออายุสัญญาจ้างอีกก็ได้แต่ต้องไม่เกิน ๔ ปี.

แสดงความจำนงพร้อมกับการจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าเดือนละ ๕๐ บาท แต่ไม่เกินจำนวนที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

นอกจากนี้ให้รัฐบาลจ่ายเงินสมทบตามระดับอายุของผู้เป็นสมาชิก และเป็นอัตราส่วนกับจำนวนเงินสะสมตามบัญชีเงินสมทบท้ายกฎหมายนี้^๓ และเมื่อรวมกันแล้วในปีหนึ่ง ๆ ต้องไม่เกินจำนวนเงินสมทบสูงสุดที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ซึ่งต้องไม่เกินจำนวนเงินสมทบสูงสุดตามบัญชีเงินสมทบท้ายกฎหมายนี้ โดยให้มีการพิจารณาทบทวนกฎกระทรวงนี้ทุก ๕ ปี ในกรณีที่สมาชิกไม่จ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน ให้สมาชิกรายนั้นยังคงการเป็นสมาชิกต่อไปแต่รัฐบาลไม่ต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนสำหรับสมาชิกรายนั้น ส่วนการจ่ายเงินสมทบ ให้จ่ายภายในสิ้นเดือนถัดจากเดือนที่สมาชิกจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน

๔.๒) การสิ้นสมาชิกภาพของสมาชิก

กฎหมายได้กำหนดให้สมาชิกยอมสิ้นสมาชิกภาพในกรณีดังต่อไปนี้

ก. สมาชิกมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ โดยในกรณีที่สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเพราะอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ กฎหมายให้สมาชิกผู้นั้นมีสิทธิได้รับบำนาญจากกองทุนจนตลอดชีวิต

ข. สมาชิกตาย โดยในกรณีที่สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเพราะถึงแก่ความตายก่อนอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ กฎหมายได้กำหนดให้จ่ายเงินสะสมเงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบของผู้นั้นทั้งหมดจากกองทุนให้แก่บุคคลซึ่งสมาชิกผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้ต่อกองทุน เว้นแต่มิได้แสดงเจตนาไว้ให้จ่ายแก่ทายาทตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) บุตรที่ได้รับ ๒ ส่วน แต่ถ้าผู้ตายมีบุตรตั้งแต่ ๓ คนขึ้นไป ให้ได้รับ ๓ ส่วน

(๒) สามีหรือภรรยาที่ได้รับ ๑ ส่วน

(๓) บิดามารดา หรือบิดาหรือมารดาที่มีชีวิตอยู่ให้ได้รับ ๑ ส่วน

ในกรณีที่ไม่มีทายาทใน (๑) (๒) หรือ (๓) หรือทายาทนั้นได้ถึงแก่ความตายไปก่อนให้แบ่งเงินดังกล่าวระหว่างทายาทผู้มีสิทธิใน (๑) (๒) หรือ (๓) ที่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับ แต่ถ้าไม่มีบุคคลซึ่งสมาชิกผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้และไม่มีทายาท หรือบุคคลนั้นได้ถึงแก่ความตายไปก่อน ให้เงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบนั้นตกเป็นของกองทุน

^๓ บัญชีเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔

(๑) อายุสมาชิกไม่เกิน ๓๐ ปี อัตราส่วนเงินสมทบต่อเงินสะสม ร้อยละ ๕๐ เงินสมทบสูงสุด ๓,๐๐๐ บาทต่อปี

(๒) อายุสมาชิกเกิน ๓๐ ปี แต่ไม่เกิน ๕๐ ปี อัตราส่วนเงินสมทบต่อเงินสะสม ร้อยละ ๘๐ เงินสมทบสูงสุด ๔,๘๐๐ บาทต่อปี

(๓) อายุสมาชิกเกิน ๕๐ ปี อัตราส่วนเงินสมทบต่อเงินสะสม ร้อยละ ๑๐๐ เงินสมทบสูงสุด ๖,๐๐๐ บาทต่อปี.

แต่ในกรณีที่สมาชิกทุพพลภาพก่อนอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจและแสดงความเห็นว่าทุพพลภาพ สมาชิกจะขอรับเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสมทั้งหมดหรือบางส่วนจากกองทุนก็ได้ การขอรับเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสมเพราะเหตุทุพพลภาพดังกล่าวให้ขอรับได้เพียงครั้งเดียว

ค. สมาชิกได้ลาออกจากกองทุน โดยในกรณีที่สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเพราะลาออกจากกองทุน กฎหมายได้กำหนดให้สมาชิกผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสมจากกองทุน ส่วนเงินสมทบและผลประโยชน์ของเงินสมทบให้ตกเป็นของกองทุน

โดยในวันที่สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเพราะอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ตาม ก. หรือเพราะถึงแก่ความตายตาม ข. ถ้าผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบที่ได้รับตลอดช่วงอายุการเป็นสมาชิกคำนวณได้น้อยกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำประเภท ๑๒ เดือน โดยเฉลี่ยของธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และธนาคารพาณิชย์แห่งใหญ่ ๕ แห่ง ตามที่คณะกรรมการกำหนด ให้กองทุนจ่ายชดเชยให้แก่สมาชิกเพื่อให้ได้ผลประโยชน์เท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำที่คำนวณได้ข้างต้น โดยการจ่ายชดเชยให้กองทุนจ่ายจากเงินในบัญชีเงินกองกลางแสดงรายการเงินที่รัฐบาลจัดสรรให้

ให้สิทธิในการรับเงินทั้งปวงตามกฎหมายนี้เป็นสิทธิเฉพาะตัว ไม่อาจโอนแก่กันได้

๕) การเงินและการบัญชี

กองทุนการออมแห่งชาติต้องจัดให้มีระบบบัญชีที่เหมาะสมเพื่อบันทึกรายการทางบัญชีและแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกองทุน โดยถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชี รวมทั้งต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในเป็นประจำตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง โดยให้กองทุนจัดให้มีบัญชี ประกอบด้วย บัญชีเงินรายบุคคล บัญชีเงินบำนาญ และบัญชีเงินกองกลาง

เมื่อสมาชิกผู้ได้สิ้นสมาชิกภาพเพราะอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ให้โอนเงินจากบัญชีเงินรายบุคคลของสมาชิกผู้นั้นมาเข้าบัญชีเงินบำนาญเพื่อใช้จ่ายเป็นบำนาญตามที่คำนวณได้ หรือจ่ายเป็นเงินดำรงชีพให้แก่สมาชิกผู้นั้น ในกรณีที่เงินในบัญชีเงินบำนาญของผู้รับบำนาญผู้ใดมีคงเหลือไม่เพียงพอจ่ายบำนาญ ให้จ่ายบำนาญจากเงินของบัญชีเงินกองกลาง หากผู้รับบำนาญหรือผู้รับเงินดำรงชีพตาย และยังมีเงินคงเหลือในบัญชีเงินบำนาญของผู้รับ ให้จ่ายเงินที่เหลือนั้นแก่บุคคลซึ่งเป็นทายาทตามข้อ ๔.๒) ข. โดยอนุโลม

โดยดอกผลที่ได้จากการนำเงินของกองทุนในแต่ละบัญชีไปลงทุนหาผลประโยชน์เมื่อได้หักไว้สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุนตามอัตราที่คณะกรรมการกำหนดแล้วที่เหลือให้ดำเนินการจัดสรร ดังนี้

(๑) ดอกผลของการนำเงินของบัญชีเงินรายบุคคลไปลงทุน ให้จัดสรรเป็นผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบของเงินที่มีอยู่ในบัญชีของสมาชิกแต่ละคน

(๒) ดอกผลของการนำเงินของบัญชีเงินบำนาญของผู้รับบำนาญไปลงทุน ให้หักเข้าบัญชีเงินกองกลางตามอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนดเพื่อสำรองจ่ายเงินบำนาญในกรณีที่เงินในบัญชีเงินบำนาญของผู้รับบำนาญมีคงเหลือไม่เพียงพอจ่ายบำนาญให้จ่ายบำนาญจากเงินของบัญชีเงินกองกลาง ส่วนที่เหลือให้จัดสรรเพิ่มในบัญชีของผู้รับบำนาญแต่ละคน

(๓) ดอกผลของการนำเงินของบัญชีเงินบำนาญของผู้รับเงินดำรงชีพไปลงทุน ให้จัดสรรเพิ่มในบัญชีของผู้รับเงินดำรงชีพแต่ละคน

(๔) ดอกผลอื่นนอกจาก (๑) (๒) และ (๓) ให้จัดสรรเป็นรายได้ของบัญชีเงินกองกลาง

๖) การตรวจสอบและรายงาน

กฎหมายได้กำหนดให้กองทุนการออมแห่งชาติ แจ้งยอดเงินสะสม เงินสมทบ พร้อมทั้งผลประโยชน์ตอบแทนของเงินดังกล่าวในส่วนของสมาชิกแต่ละคน ให้สมาชิกทราบอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง รวมทั้งให้ยื่นรายงานแสดงการจัดการกองทุนต่อรัฐมนตรีอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง และจัดทำงบการเงิน เพื่อแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกองทุนเสนอผู้สอบบัญชีภายใน ๑๒๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีบัญชี ตลอดจนจัดทำรายงานประจำปีเสนอรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเสนอต่อคณะรัฐมนตรีสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา เพื่อทราบภายใน ๑๘๐ วันนับจากวันสิ้นปีบัญชี โดยรายงานดังกล่าวต้องแสดงประมาณการการเงินที่จะขอให้รัฐบาลจัดสรรเพื่อการดำเนินงานของกองทุนในระยะเวลา ๓ ปีนับจากวันเสนอรายงานผลงานของกองทุนในปีที่ล่วงมาแล้ว พร้อมทั้งงบการเงิน และรายงานของผู้สอบบัญชีด้วย ทั้งนี้ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุน และให้ผู้สอบบัญชีทำรายงานการสอบบัญชีของกองทุนเสนอต่อรัฐมนตรีภายใน ๑๕๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีบัญชี และให้ประกาศงบการเงินที่ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบแล้ว และรายงานการสอบบัญชีในราชกิจจานุเบกษา

๗) การควบคุมกำกับการจัดการกองทุน

ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานของผู้ได้รับมอบหมาย

ให้จัดการเงินของกองทุน ซึ่งแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจัดการเงินของกองทุน ภายในระยะเวลาที่กำหนด ในกรณีที่ผู้ได้รับมอบหมายดังกล่าวไม่ชี้แจง ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจัดการเงินของกองทุนภายในระยะเวลาที่กำหนดโดย ไม่มีเหตุอันสมควร หรือปรากฏว่าผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน จัดการเงินของกองทุนในลักษณะที่อาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่กองทุน ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน แก้ไขหรือระงับการกระทำนั้น หรือสั่งยกเลิกการมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน นั้นได้ และเมื่อได้รับคำสั่งยกเลิกการมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนแล้ว ให้ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนหยุดจัดการเงินของกองทุนในทันที และส่งมอบเงินและทรัพย์สินคืนภายในเวลาที่กำหนดในคำสั่งนั้น

อำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ประกอบธุรกิจหรือสถานที่ตั้งของผู้ได้รับมอบหมายให้ จัดการเงินของกองทุนในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือใน เวลาทำการของสถานที่นั้นเพื่อตรวจสอบสมุดบัญชีหรือเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการ จัดการเงินของกองทุน ทั้งนี้ เมื่อได้เข้าไปและลงมือทำการตรวจสอบแล้ว ถ้ายังดำเนินการไม่เสร็จจะกระทำต่อไปในเวลากลางคืนหรือนอกเวลาทำการของ สถานที่นั้นก็ได้

(๒) ยึดหรืออายัดเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ตามกฎหมายนี้ เพื่อประโยชน์ในการสอบสวนข้อเท็จจริงหรือดำเนินคดี

(๓) สั่งให้กรรมการ ผู้จัดการ พนักงานหรือลูกจ้างของผู้ได้รับมอบหมาย ให้จัดการเงินของกองทุนมาให้ถ้อยคำหรือส่งสำเนาหรือแสดงสมุดบัญชี หรือเอกสาร หลักฐานเกี่ยวกับการจัดการเงินของกองทุน

๘) บทกำหนดโทษ

(๑) ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนรายใดไม่ปฏิบัติตามข้อ ๗) กรณีได้รับคำสั่งยกเลิกการมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนจากคณะกรรมการ แล้วไม่หยุดจัดการเงินของกองทุนในทันที และส่งมอบเงินและทรัพย์สินคืนภายใน เวลาที่กำหนดในคำสั่ง ต้องรับโทษปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท และปรับอีก ไม่เกินวันละ ๑๕๐,๐๐๐ บาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง และในกรณีที่ผู้ได้รับ มอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนกระทำความผิดดังกล่าว กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงิน ของกองทุนนั้น ต้องรับโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของ ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนนั้นด้วย

(๒) ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ชัดขวาง หรือไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายนี้ ต้องรับโทษจำคุกไม่เกิน ๓ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๓) กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนรายใดแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งในสาระสำคัญเกี่ยวกับการจัดการเงินของกองทุนต่อคณะกรรมการ ต้องรับโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

(๔) ความผิดของผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน และผู้ซึ่งไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ชัดขวาง หรือไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวมาข้างต้นนั้นให้คณะกรรมการเปรียบเทียบที่รัฐมนตรีแต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบได้ เมื่อคณะกรรมการเปรียบเทียบได้ทำการเปรียบเทียบกรณีใด และผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามค่าเปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการเปรียบเทียบกำหนดแล้ว ให้คดีนั้นเป็นอันเลิกกัน แต่ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมให้เปรียบเทียบ หรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ดำเนินคดีต่อไป

๙) บทเฉพาะกาล

(๑) ในวาระเริ่มแรกกฎหมายกำหนดให้รัฐบาลจัดสรรเงินเข้าบัญชีเงินกองกลางเป็นจำนวน ๑,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุน ตลอดจนให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงแรงงาน เลขาธิการสำนักงานประกันสังคม ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นกรรมการ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังทำหน้าที่เลขานุการ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายนี้ไปพลางก่อน และให้คณะกรรมการดังกล่าวดำเนินการเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการ และแต่งตั้งเลขาธิการ ทั้งนี้ ภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔

(๒) เมื่อได้ดำเนินการเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและแต่งตั้งเลขาธิการแล้ว ให้กรรมการเท่าที่มีอยู่ประกอบเป็นคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายนี้ไปพลางก่อน โดยให้ดำเนินการเลือกกรรมการ ซึ่งเป็นสมาชิกตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายนี้เพื่อให้ได้คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติตามกฎหมายนี้ภายใน ๓๖๐ วันนับแต่วันที่หมวด ๓ ว่าด้วยสมาชิก

และสิทธิประโยชน์ของสมาชิกมีผลใช้บังคับ ในกรณีที่ยังไม่อาจเลือกกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายนี้ได้ เนื่องจากยังไม่มีผู้รับบำนาญตามกฎหมายนี้ ให้ดำเนินการเลือกกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกอีก ๑ คน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการเลือกกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญตามกฎหมายนี้

ทั้งนี้ ภายใน ๑ ปีนับแต่วันที่บทบัญญัติแห่งหมวด ๓ ว่าด้วยสมาชิกและสิทธิประโยชน์ของสมาชิกใช้บังคับ หากในวันที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกผู้ใดมีอายุ ๕๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ให้ผู้นั้นมีสิทธิเป็นสมาชิกของกองทุนต่อไปได้อีก ๑๐ นับแต่วันที่ป็นสมาชิกและเมื่อเป็นสมาชิกของกองทุนครบ ๑๐ ปีหรือเมื่อสมาชิกซึ่งมีอายุ ๖๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไปลาออกจากการเป็นสมาชิกให้ถือว่าป็นกรณีที่สมาชิกอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ตามกฎหมายนี้ และให้นำบทบัญญัติในหมวด ๓ ว่าด้วยสมาชิกและสิทธิประโยชน์ของสมาชิก และหมวด ๔ ว่าด้วยการเงินและการบัญชีมาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมายเหตุ :-

- พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับใช้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่ บทบัญญัติแห่งหมวด ๓ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๓๖๐ วัน นับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

► **พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔**

- ให้อำนาจ วันที่ ๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๔
- ประกาศราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เล่ม ๑๒๘ ตอนที่ ๓๔ ก หน้า ๖๔

หลักการและเหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้ผู้มีสัญชาติไทยทุกคนต้องมีบัตรประจำตัวประชาชนไว้ใช้แสดงตนเพื่อประโยชน์ในการเข้ารับบริการสาธารณะของรัฐ จึงได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการการออกบัตรประจำตัวประชาชน เพื่อให้สอดคล้องกับการที่รัฐจะนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริการประชาชนในด้านต่าง ๆ ผ่านทางบัตรประจำตัวประชาชน เพื่อประโยชน์ของผู้ถือบัตรประจำตัวประชาชน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชนเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการดังกล่าวและสภาวะการณ์ปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม

๑) ได้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๖ ทวิ และมาตรา ๖ ตรี แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ ในเรื่องการขอมีบัตรประจำตัวประชาชน ดังนี้

๑.๑) ผู้ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชน ต้องเป็นผู้ที่ประกอบด้วย

- (๑) ผู้มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุตั้งแต่ ๗ ปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกิน ๗๐ ปีบริบูรณ์ และ
- (๓) มีชื่อในทะเบียนบ้าน

ข้อยกเว้น แต่ความดังกล่าวไม่ให้ใช้บังคับแก่ผู้ซึ่งได้รับการยกเว้นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง กล่าวคือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้ออกกฎกระทรวง คือ กฎกระทรวงกำหนดบุคคลซึ่งได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘^๔ โดยกฎกระทรวงดังกล่าวได้กำหนดให้บุคคลดังต่อไปนี้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชน

- (๑) สมเด็จพระบรมราชินี
- (๒) พระบรมวงศานุวงศ์ตั้งแต่ชั้นพระองค์เจ้าขึ้นไป
- (๓) ภิกษุ สามเณร นักพรตและนักบวช
- (๔) ผู้มีกายพิการเดินไม่ได้ หรือเป็นใบ้ หรือตาบอดทั้งสองข้าง

หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๕) ผู้ที่อยู่ในที่คุมขังโดยชอบด้วยกฎหมาย

(๖) บุคคลซึ่งกำลังศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ และไม่สามารถยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชนได้

สำหรับผู้ซึ่งได้รับการยกเว้นตามกฎกระทรวง และมีบัตรประจำตัวตามกฎหมายอื่นให้ใช้บัตรประจำตัวนั้นแทนได้ แต่ทั้งนี้กฎหมายไม่ห้ามในการที่ผู้ซึ่งมีอายุเกิน ๗๐ ปีและผู้ซึ่งได้รับการยกเว้นตามกฎกระทรวงจะขอมีบัตรก็ได้

๑.๒) การขอมีบัตรประจำตัวประชาชน กฎหมายได้กำหนดให้ผู้ที่จะขอมีบัตรประจำตัวประชาชน ยื่นคำขอมีบัตรต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในกำหนด ๖๐ วันนับแต่

- (๑) วันที่อายุครบ ๗ ปีบริบูรณ์
- (๒) วันที่ได้สัญชาติไทย สำหรับผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทยโดยการเกิด

หรือได้กลับคืนสัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ

^๔ กฎกระทรวงกำหนดบุคคลซึ่งได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๒๓ ตอนที่ ๒๓ ก วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๔๙ โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๔๙ เป็นต้นไป.

(๓) วันที่นายทะเบียนเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร

(๔) วันที่พ้นสภาพจากการได้รับการยกเว้น

๑.๓) อายุบัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวประชาชนให้ใช้ได้ นับแต่วันออกบัตรและมีอายุ ๘ ปีนับแต่วันเกิดของผู้ถือบัตรที่ถึงกำหนดภายหลังจากวันออกบัตร แต่บัตรที่ยังไม่หมดอายุในวันที่ผู้ถือบัตรมีอายุครบ ๗๐ ปีบริบูรณ์ ให้ใช้บัตรนั้นต่อไปได้ตลอดชีวิต

๑.๔) การขอถือบัตรใหม่ ให้ผู้ถือบัตรที่ต้องมีบัตรใหม่ ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่บัตรเดิมหมดอายุ แต่ทั้งนี้ผู้ถือบัตรจะขอมีบัตรใหม่ก่อนวันที่บัตรเดิมหมดอายุก็ได้ โดยให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน ๖๐ วันก่อนวันที่บัตรเดิมหมดอายุ

๒) ได้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๖ เบญจ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ ในเรื่องการยื่นคำขอเพื่อขยายระยะเวลาขอมีบัตร โดยกำหนดให้ในกรณีที่มีเหตุสมควร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งรักษาการตามกฎหมายนี้ จะขยายกำหนดเวลาตามข้อ ๑.๒ ข้อ ๑.๓ หรือการขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตรตามมาตรา ๖ จัตวา^๔ สำหรับท้องที่ใดหรือบุคคลใดก็ได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๓) ได้เพิ่มความเป็นมาตรา ๖ ฉ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ในกรณีของบุคคลซึ่งมีสิทธิในการยื่นคำขอมีบัตรได้ โดยการกำหนดให้การขอมีบัตรตามข้อ ๑.๒ และการขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตรตามมาตรา ๖ จัตวา ของผู้มีอายุไม่ถึง ๑๕ ปีนั้น ให้เป็นหน้าที่ของบิดามารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลซึ่งรับดูแลผู้นั้นอยู่เป็นผู้ยื่นคำขอ แต่ทั้งนี้ก็ไม่เป็นการตัดสิทธิบุคคลนั้นที่จะยื่นคำขอด้วยตนเอง

๔) ได้เพิ่มความเป็นมาตรา ๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ในเรื่องการเพิ่มหน่วยความจำเพื่อบันทึกข้อมูลอื่นของผู้ถือบัตร และแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ในเรื่องขอตรวจหลักฐาน รายการหรือข้อมูลใดเกี่ยวกับบัตร

^๔ พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖ จัตวา บัญญัติว่า

“ผู้ถือบัตรต้องมีบัตรใหม่หรือเปลี่ยนบัตร แล้วแต่กรณี โดยยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่

(๑) วันที่บัตรหายหรือถูกทำลาย

(๒) วันที่บัตรชำรุดในสาระสำคัญ

(๓) วันที่แก้ไขชื่อตัว ชื่อสกุล หรือชื่อตัวและชื่อสกุลในทะเบียนบ้าน

ผู้ถือบัตรผู้ที่ย้ายที่อยู่จะขอเปลี่ยนบัตรก็ได้”.

กล่าวคือ กฎหมายได้กำหนดให้บัตรประจำตัวประชาชนนอกจากจะมีรายการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗^๖ แล้ว จะมีหน่วยความจำเพื่อบันทึกข้อมูลอื่นของผู้ถือบัตรด้วยก็ได้ แต่ข้อมูลที่บันทึกไว้ในหน่วยความจำดังกล่าวนั้นต้องไม่สามารถเปิดเผยต่อบุคคลหรือหน่วยงานซึ่งมิใช่เป็นผู้จัดทำหรือรวบรวมข้อมูลนั้นได้ เว้นแต่เป็นข้อมูลทั่วไปที่ปรากฏอยู่บนบัตร หรือเป็นการเปิดเผยต่อหน่วยงานที่มีความจำเป็นต้องทราบข้อมูลนั้นเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ของผู้ถือบัตรโดยได้รับความยินยอมจากผู้ถือบัตรหรือเพื่อประโยชน์ของรัฐ หรือเพื่อความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง

ทั้งนี้ ภายใต้บังคับของบทบัญญัติดังกล่าว ผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงจะขอตรวจหลักฐาน รายการหรือข้อมูลใดเกี่ยวกับบัตร และจะขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ถ่ายเอกสารหรือคัดและรับรองสำเนาด้วยก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

๕) ได้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ในกรณีที่ได้มีการขอมีบัตร การขอมีบัตรใหม่ การขอเปลี่ยนบัตร การออกบัตรและการออกใบรับและการออกใบแทนใบรับ ให้เป็นไปตามแบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่สามารถออกบัตรให้ผู้ยื่นคำขอได้ในวันเดียวกันให้ออกใบรับแก่ผู้ยื่นคำขอ โดยใบรับหรือใบแทนใบรับนั้นให้ใช้ได้เสมือนบัตรตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในใบรับหรือใบแทนใบรับ และการใช้ใบรับหรือใบแทนใบรับให้ใช้ร่วมกับบัตรเดิม เว้นแต่เป็นกรณีการขอมีบัตรครั้งแรกหรือบัตรหายหรือถูกทำลายทั้งหมด

๖) ได้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ ในเรื่องบทกำหนดโทษสำหรับบุคคลที่ไม่ยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชนใหม่ภายในกำหนด ดังนี้

(๑) เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการขอมีบัตรตามข้อ ๑.๒) ผู้ซึ่งต้องมียบัตรตามข้อ ๑.๑) ซึ่งมีอายุตั้งแต่ ๑๕ ปีขึ้นไป หรือบุคคลซึ่งมีหน้าที่ยื่นคำขอมีบัตรแทนตามข้อ ๓) แล้วแต่กรณี ไม่ยื่นขอมีบัตร ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๑๐๐ บาท

^๖ พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗ บัญญัติว่า

“ขนาด สี และลักษณะของบัตร ตลอดจนรายการในบัตร และรายละเอียดของรายการในบัตร ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ในบัตรอย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อตัว ชื่อสกุล วันเดือนปีเกิด ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน รูปถ่ายและเลขประจำตัวของผู้ถือบัตร และจะมีรายการศาสนา หรือนิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมในทางศาสนาซึ่งผู้ถือบัตรนับถืออยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้

(๒) ลายมือชื่อหรือตราลายมือชื่อ และตราประจำตำแหน่งของเจ้าพนักงานออกบัตร และวันออกบัตร”.

(๒) เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการขอมีบัตรใหม่ตามข้อ ๑.๔) หรือการขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตรตามมาตรา ๖ จัตวา วรรคหนึ่ง กล่าวคือ ไม่ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในกำหนด ๖๐ วันนับแต่วันที่บัตรหายหรือถูกทำลาย วันที่บัตรชำรุดในสาระสำคัญ หรือนับแต่วันที่แก้ไขชื่อตัว ชื่อสกุล หรือชื่อตัวและชื่อสกุลในทะเบียนบ้าน หรือในกรณีของผู้ถือบัตรซึ่งมีอายุตั้งแต่ ๑๕ ปีขึ้นไปหรือบุคคลซึ่งมีหน้าที่ยื่นคำขอมีบัตรแทนตามข้อ ๓) แล้วแต่กรณี ไม่ยื่นขอมีบัตรใหม่ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๑๐๐ บาท

ในกรณีดังกล่าว หากปรากฏว่าผู้ซึ่งต้องมีบัตรหรือผู้ถือบัตรซึ่งมีอายุไม่ถึง ๑๕ ปี ได้ยื่นคำขอด้วยตนเองแล้ว ให้บุคคลซึ่งมีหน้าที่ยื่นคำขอแทนตามข้อ ๓) ไม่ต้องรับโทษ

๗) ได้เพิ่มความผิดมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ ในเรื่องบทกำหนดโทษ ในกรณีที่ผู้ใดเข้าถึงข้อมูลหรือเปิดเผยข้อมูลที่บันทึกไว้ในหน่วยความจำตามข้อ ๔) อันมิใช่ข้อมูลทั่วไปที่ปรากฏอยู่บนบัตรตามมาตรา ๗ โดยมิได้รับความยินยอมจากผู้ถือบัตร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่เป็นการเข้าถึงข้อมูลหรือเปิดเผยตามมาตรา ๑๐^๗ หรือตามคำสั่งศาล หรือเข้าถึงข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐที่จำเป็นต้องใช้ข้อมูลนั้นในการปฏิบัติหน้าที่

๘) ได้แก้ไขเพิ่มเติมความผิดมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนี้

๘.๑) ผู้ถือบัตรซึ่งเสียสัญชาติไทยผู้ใด

(๑) ไม่ส่งมอบบัตรหรือใบรับหรือใบแทนใบรับตามมาตรา ๘^๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปีหรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๒) ใช้หรือแสดงบัตรหรือใบรับหรือใบแทนใบรับ ซึ่งตนหมดสิทธิใช้ตามมาตรา ๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปีและปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท

^๗ พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๐ บัญญัติว่า

“ภายใต้บังคับมาตรา ๓/๑ ผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงจะขอตรวจหลักฐาน รายการหรือข้อมูลใดเกี่ยวกับบัตร และจะขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ถ่ายเอกสารหรือคัดและรับรองสำเนาด้วยก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง”.

^๘ พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๘ บัญญัติว่า

“ผู้ถือบัตรผู้ใดเสียสัญชาติไทยเมื่อใด ไม่ว่าด้วยเหตุใดผู้นั้นหมดสิทธิที่จะใช้บัตรนั้นทันที และต้องส่งมอบบัตรนั้นให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เสียสัญชาติไทย”.

๘.๒) ผู้ใด

(๑) ยื่นคำขอมีบัตรโดยมิได้มีสัญชาติไทย ด้วยการแสดงหลักฐานอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ ปีถึง ๕ ปีหรือปรับตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐ บาทถึง ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๒) แจ้งข้อความหรือแสดงหลักฐานอันเป็นเท็จต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ในการขอมีบัตรตามข้อ ๑.๒) หรือการขอมีบัตรใหม่ตามข้อ ๑.๔) หรือการขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตรตามมาตรา ๖ จัตวา อันมิใช่เป็นกรณีตาม (๑) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปีหรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๓) ปลอมบัตรหรือใบรับหรือใบแทนใบรับ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ ปีถึง ๑๐ ปีหรือปรับตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐ บาทถึง ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๔) ใช้หรือแสดงบัตรหรือใบรับหรือใบแทนใบรับ อันเกิดจากการกระทำความผิดตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

ถ้าผู้กระทำความผิดตาม (๔) เป็นผู้กระทำความผิดตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ด้วย ให้ลงโทษตาม (๑) (๒) หรือ (๓) แล้วแต่กรณี แต่กระหนเดียว

ถ้าผู้กระทำความผิดหรือผู้ใช้หรือผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) เป็นเจ้าพนักงานออกบัตร เจ้าพนักงานตรวจบัตร หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๓ ปีถึง ๑๕ ปีและปรับตั้งแต่ ๖๐,๐๐๐ บาท ถึง ๓๐๐,๐๐๐ บาท

๘.๓) ผู้ถือบัตรหรือใบรับหรือใบแทนใบรับซึ่งมีอายุตั้งแต่ ๑๕ ปีขึ้นไป ผู้ใดไม่สามารถแสดงบัตรหรือใบรับหรือใบแทนใบรับ เมื่อเจ้าพนักงานตรวจบัตรขอตรวจ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐ บาท

๙) ได้แก้ไขเพิ่มเติมอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยให้ใช้อัตราค่าธรรมเนียมดังต่อไปนี้

(๑) การออกบัตรตามมาตรา ๖ จัตวา ๑๐๐ บาท

(๒) การออกใบแทนใบรับ ๑๐ บาท

(๓) การขอคัดและรับรองสำเนาข้อมูลเกี่ยวกับบัตร ๑๐ บาท

๑๐) บทเฉพาะกาล

(๑) บรรดาคำขอที่ยื่นตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ก่อนวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ให้ถือเป็นคำขอที่ได้ยื่นตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎหมายนี้

ส่วนบรรดาบัตร ใบรับหรือใบแทนใบรับที่ออกตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ก่อนวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ให้ยังคงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะหมดอายุตามที่ระบุไว้ในบัตร ใบรับหรือใบแทนใบรับนั้น แต่บัตรใบรับหรือใบแทนใบรับซึ่งยังไม่หมดอายุ ผู้ถือบัตร ใบรับหรือใบแทนใบรับประสงค์จะมีบัตรใหม่ตามกฎหมายนี้ ให้ยื่นคำขอมีบัตรต่อพนักงานเจ้าหน้าที่โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

(๒) ผู้ใดไม่ต้องมีบัตรหรือได้รับยกเว้นไม่ต้องมีบัตรตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ แต่ต้องมีบัตรตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎหมายนี้ ให้ยื่นคำขอมีบัตรต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน ๑ ปีนับแต่วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๔ และในกรณีจำเป็นรัฐมนตรีจะประกาศขยายระยะเวลาดังกล่าวออกไปอีกก็ได้

(๓) ในวาระเริ่มแรกแต่ไม่เกิน ๒ ปีนับแต่วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎหมายนี้มีให้ใช้บังคับกับบุคคลตามที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ไม่ตัดสิทธิบุคคลเหล่านั้นที่จะขอมีบัตร

ทั้งนี้ ให้บรรดากฎกระทรวงและประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ยังคงใช้ได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายนี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามกฎหมายนี้ **จ**

หมายเหตุ :-

- พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๖๐ วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

